

**Видобування металічних руд  
країнами світу. Розвиток і  
розміщення виробництв з  
видобутку залізних і марганцевих  
руд в Україні. Розробка родовищ  
руд кольорових металів в Україні.**

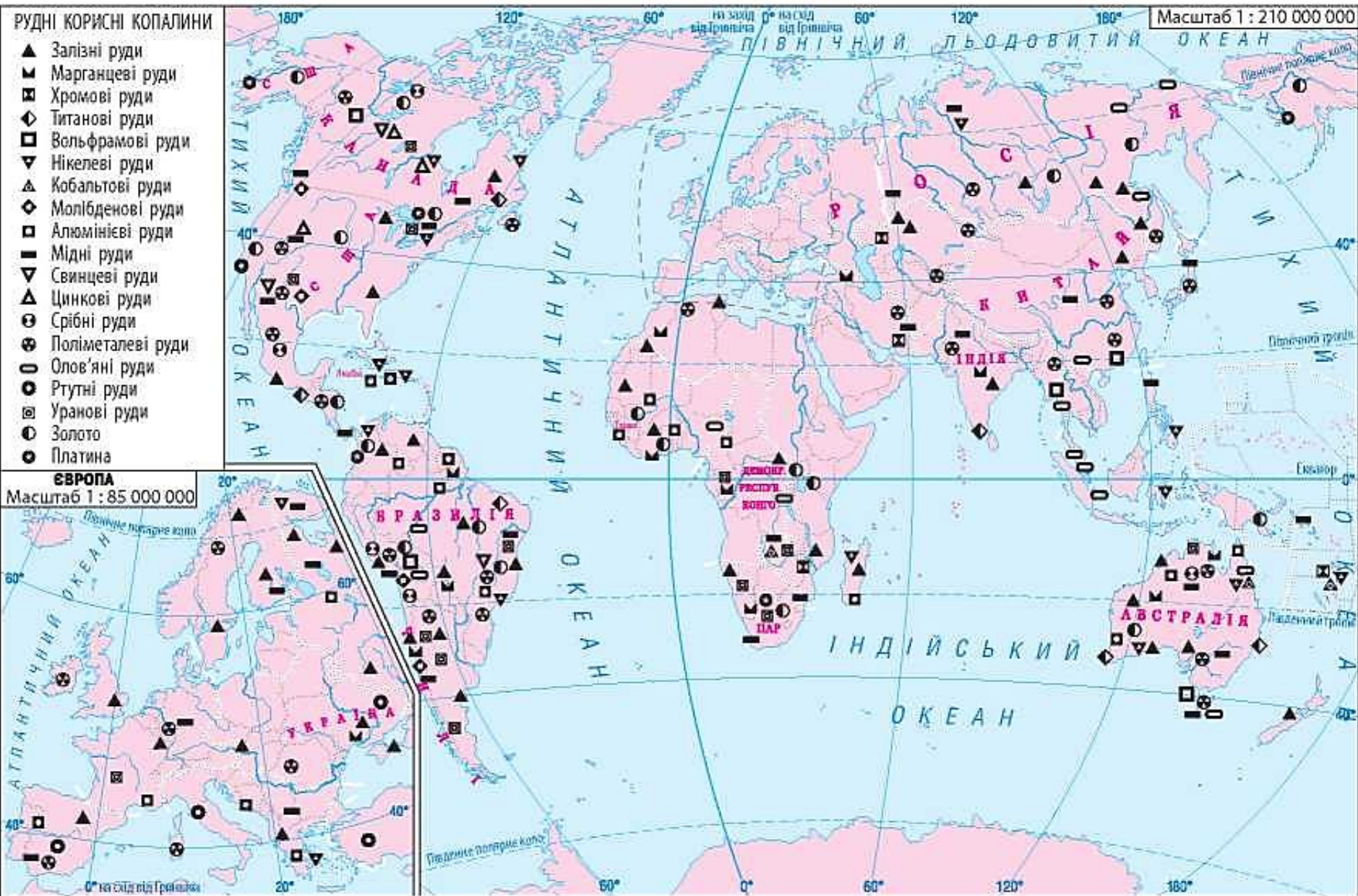
- Які корисні копалини відносять до рудних?
- На які групи поділяються рудні корисні копалини?
- Назвіть які руди відносяться до руд чорних металів.
- Назвіть які руди відносяться до руд кольорових металів.
- З якими тектонічними структурами пов'язане залягання рудних корисних копалин?
- Яке значення мають рудні корисні копалини для суспільства?

*Робота з картами атласу, мультимедійною презентацією.*

*Завдання 1.* Дослідіть географію світового видобутку та перерозподілу металічних руд. Результати занесіть у таблицю.

<b>Назва металічної руди</b>	<b>Країни з найбільшим видобутком</b>	<b>Країни-імпортери</b>

*Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами залізних руд.*



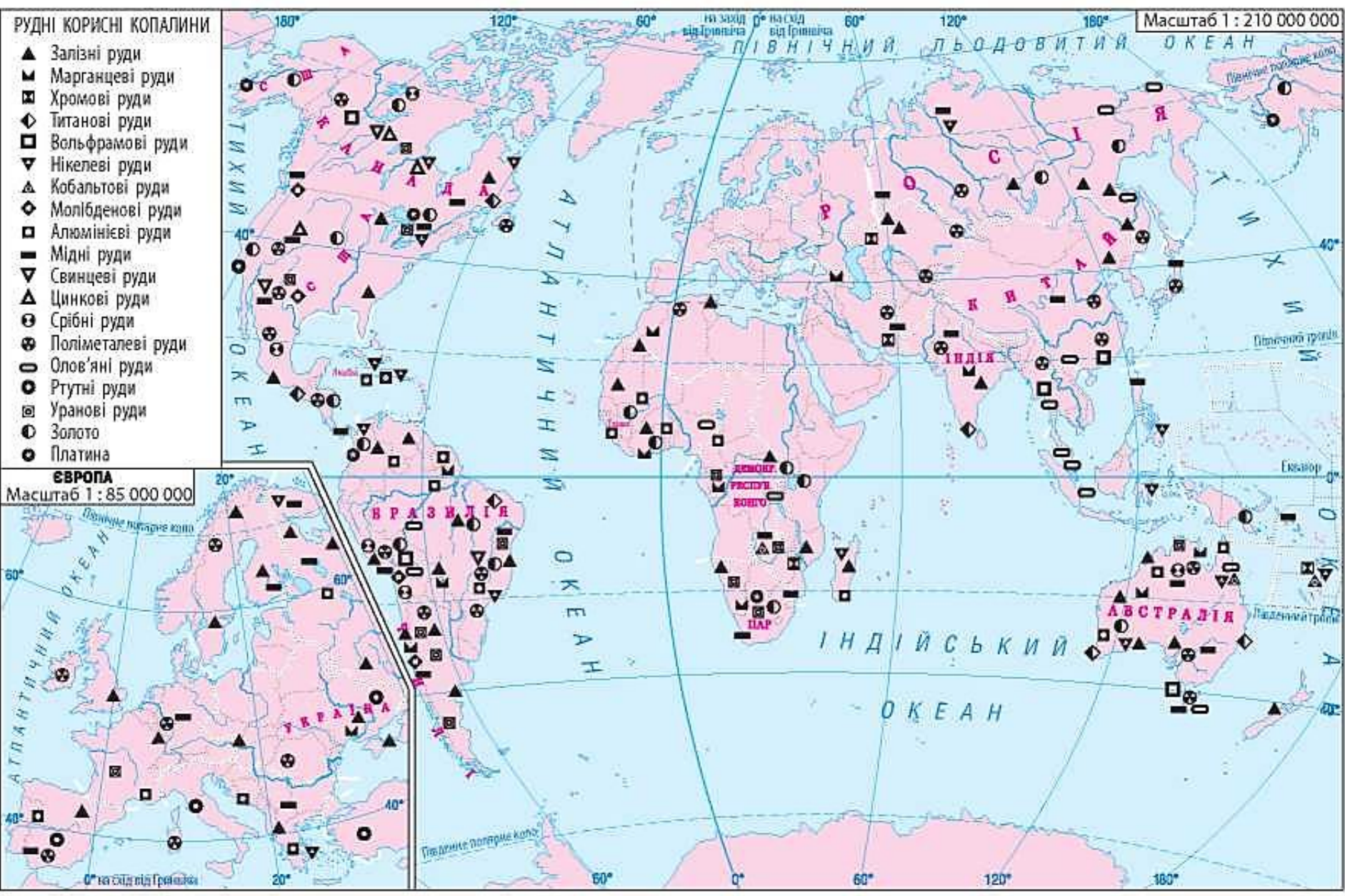
**Мал. 1.** Рудні корисні копалини світу.





Імпортерами залізорудної сировини є країни Європейського Союзу, Японія й Південна Корея.  
**Чому?**

**Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами марганцевих руд.**



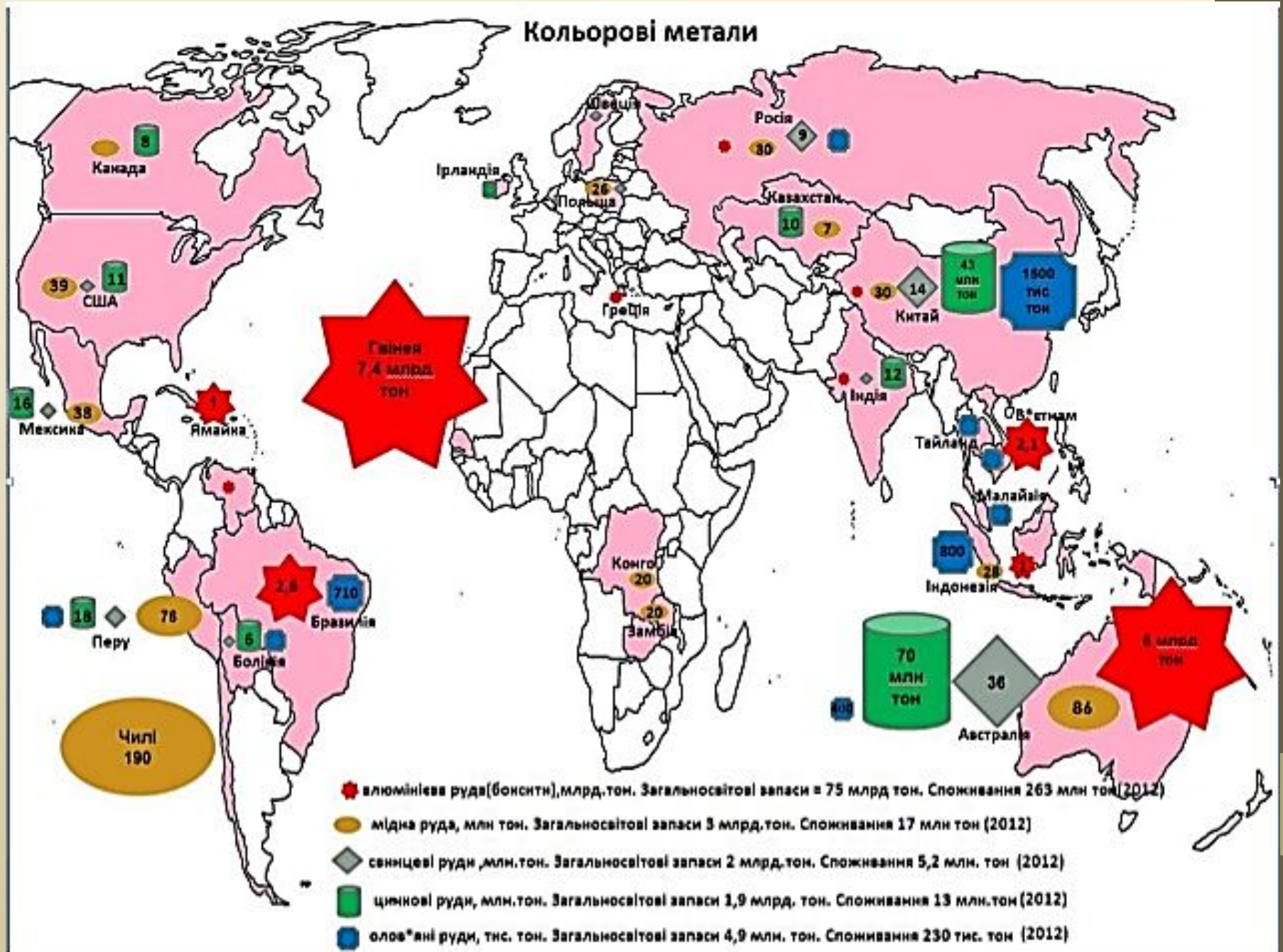
**Мал. 1.** Рудні корисні копалини світу.

Основні запаси *марганцевих руд* зосереджені в Україні, Південній Африці, Бразилії, Австралії та Індії. Найбільші обсяги видобутку марганцевих руд мають Китай, Південна Африка та Україна.

*Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами алюмінієвих руд.*



*Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами алюмінієвих руд.*

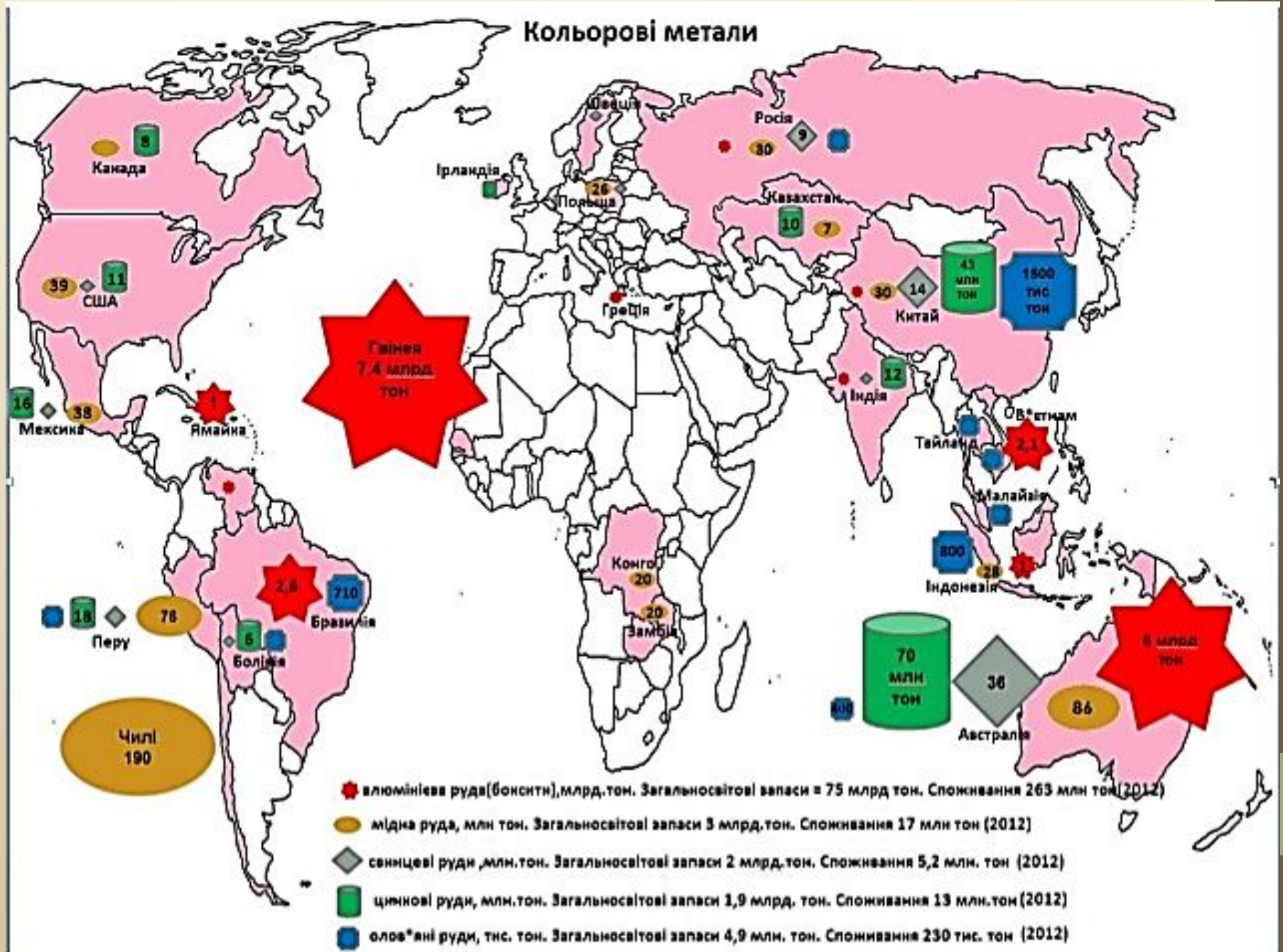




Серед кольорових металів найбільш широко використовують алюміній, мідь, олово. За запасами **алюмінієвих руд** (бокситів) першість посідають Австралія, Бразилія, Індія, Китай, Гвінея, Суринам, Гайяна, Ямайка. Найбільшими виробниками алюмінієвих руд є Австралія, Китай, Гвінея і Ямайка.

***Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами мідних руд.***

*Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами мідних руд.*



**«Мідні пояси»:** перший розташований в Африці на території Демократичної Республіки Конго й Замбії; другий — на тихоокеанському узбережжі Америки в Кордильєрах та Андах (48 % світових запасів міді). Найбільшими виробниками міді є Чилі, Перу та США.

***Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами олов'яних руд.***

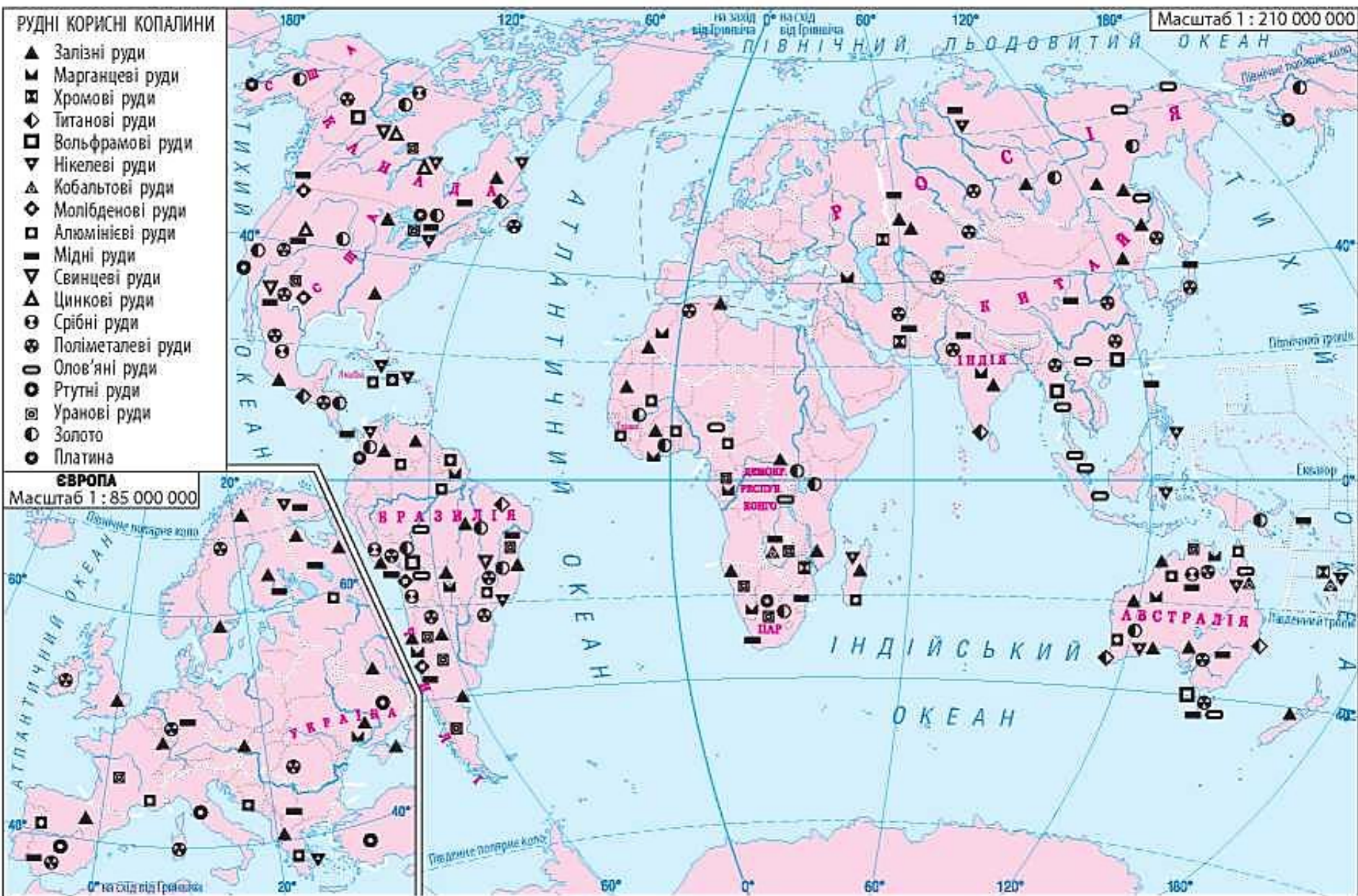




**«Олов'яний пояс»** проходить уздовж тихоокеанського узбережжя Азії через територію Росії, Монголії, Китаю, В'єтнаму, Таїланду, Малайзії, Індонезії. Також там розробляють родовища вольфраму, свинцю, цинку, ртуті. Основними імпортерами кольорових металів є Китай, Японія, США, країни Європейського Союзу.



# Проаналізуйте карту та назвіть країни з найбільшими запасами золота.



Мал. 1. Рудні корисні копалини світу.



**Благородні метали:** золото, срібло, платина. Найбільші запаси золота в Південній Африці, за обсягами видобутку першість належить Китаю. Інші крупні виробники золота: Австралія, США, Росія. Срібло видобувають у Мексиці, Перу, Китаї, Австралії, Росії. Найбільше платини видобувають Південна Африка, Росія, Зімбабве, США та Канада.

Основними імпортерами кольорових металів є Китай, Японія, США, країни Європейського

**Союзу. Які металеві корисні копалини є в надрах України?**



- Назвіть залізні басейни України та покажіть їх на карті.
- Назвіть марганцеворудні басейни України та покажіть його на карті.



# КОРИСНІ КОПАЛИНИ: РУДНІ







### НЕМЕТАЛЕВІ

<b>Будівельна сировина</b>	<b>Дорожні та напідорожні камені</b>
Валіньк	Бурштин
Крейда	Родоніт
Мергель	Мармуровий онкс
Глина	Топаз, берил, кварц
Опока	<b>ПІДЗЕМНІ ВОДИ</b>
<b>Облицювальні камені</b>	Граніт, габро, лабрадорит
Мармур	Мінеральні
	Термальні
	Лікувальні грязі

<b>ПАЛИВНІ</b>	<b>НЕМЕТАЛЕВІ</b>
Кам'яновугільні басейни і родовища	Грінюродна сировина
Буровугільні басейни і родовища	Графіт
Нафтогазонасні провінції та області	Цеоліти
▲ Нафта	▲ Горючі сланці
▲ Газ	▲ Торф
▲ Нафта і газ	<b>Принохімічна сировина</b>
	▲ Сірка
	▲ Апатити
	▲ Фосфорити
<b>РУДИ ЧОРНИХ МЕТАЛІВ</b>	<b>Нерудна сировина для металургії</b>
▲ Залізні руди	▲ Доломіт
▲ Марганцеворудний басейн	▲ Валіньк флюсовий
▲ Залізні руди	▲ Пісок формувальний
<b>РУДИ КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ</b>	<b>Сировина для скляної, фарфоро-фаянсової промисловості</b>
▲ титанові	▲ Пісок кварцовий
▲ нікелеві та кобальтові	▲ Пальовий шпат
▲ алюмінієві	▲ Каолін
▲ мідні	▲ Золото
▲ уранові	▲ свинцеві та цинкові

Примітка. Родовища подано на фоні тектонічних геоструктур (див. карту "Тектонічна будова")



# Домашнє завдання

## 1. § 21

*Завдання .* Нанесіть на контурну карту України основні басейни залізних та марганцевих руд, родовищ кольорових металів.